

Afrikagruppernas biståndsarbetare i Moçambique, 1980

Angola

Får tjänst som primärvårdsrådgivare i SIDA-finansierat stöd till Angolas hälsodepartement i huvudstaden Luanda.

Att flyga dagflyg över Sahara förskräcker, timme efter timme efter timme och bara sand därnere. Ett lastplan från Bryssel försvunnet.

I Angola möts imperierna och stormakterna. Regeringsmakten innehas av MLPA som tog makten 1975 och stöds av Sovjet, UNITA med krigsherren Savimbi får stöd från USA och i södra Angola gör Sydafrikanska trupper inmarscher ideligen.

Kubanska soldater flygs i stora transportplan till krigszonerna i söder för markstrider som enligt rykten leds via radiokommunikation från Fidel Castros högkvarter i Havana.

Savimbis krig ska pågå till 2002 då han dödas. Det vet vi inte då. Efter slaget vid Quito Cuanavale i Cuando Cubangoprivinsen 1988 upphör de Sydafrikanska attackerna.

Angolanska kvinnor på gatan – »det är gräl om makten«. Några ideologiska motiv går inte att skymta.

Sveriges stöd till denna frontstat har politiska och inte humanitära orsaker, trots att här finns troligen världens högsta mödradödlighet, över 1% men hur få statistik i krig?.

Hälsodepartementet utspritt i sju svagt kisslukande lägenheter i Luanda.

SIDA-pengar går till nationella program för bekämpning av malaria, sömnsjuka, tuberkulos och till basläkemedel, vaccinationer, utökas till mödravårdprogram och sjuksköterskeskola.

Oerhört svårt att nå ut i provinserna.

En ambitiös primärvårdsplan utarbetad med svensk konsultstöd vilar i en låda och väcker ingen aktivitet.

»Kom ihåg att du sitter jäkligt högt i ministeriet«, säger Hans Rosling som nu är SIDA:s rådgivare i hälsa.

Jag anvisas en stol på tre ben i programmet för hälsoupplýsning, almanackan är från i fjol och ingen chef dyker upp.

Ser aldrig en minister eller högre chef. Möten blir inställda. Far runt i tjänstebilen och letar, sitter i mögliga stolar och väntar.

Batteriet i tjänstebilen försvinner på tredje dagen. Nytt batteri inköps med en whiskyflaska. Det ska finnas en Volvo i hamnen, den hämtas ut efter några månader, krockskadad.

Växelkursen på gatan är 30 gånger den officiella. Det går att tanka bilen full för en femma. Byteshandel råder.

En fisk på stranden för ett par skor. Vi som har dollar handlar i ryssarnas butik. Hembiträdet vill ha betalt i whiskyflaskor.

Det är håll i allting. Det går inte att fästa blicken någonstans och se något som är helt och rent.

Gatubarn sover i avloppsrör. Stridsvagnar tas upp från hamnen nattetid. Kubaner överallt. Kulsprutebeväpnade vakter vill ha cigaretter.